

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 382/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Júliusom Gogom, advokátom, Štefánikova 47, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/65/2023 z 26. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ sa žalobou podanou proti Poľnohospodárskemu družstvu Plavé Vozokany (ďalej len „žalovaný“ alebo „družstvo“) domáhal v zmysle § 242 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze žalovaného z 5. augusta 2016.

3. Okresný súd Levice (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 13Cb/154/2016 z 21. júna 2021 žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania. Súčasne zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania. Konštatoval, že 5. augusta 2016 sa uskutočnila u žalovaného členská schôdza, proti ktorej sťažovateľ podal včas námietky. V námietkach poukázal na to, že uznesenie žalovaného z 5. augusta 2016 je neplatné podľa § 238 ods. 3 ObZ a pre nedodržanie článku XVII ods. 1 a 3 stanov družstva, pretože členská schôdza nebola riadne zvolaná, keďže viacerí členovia

družstva nedostali písomnú pozvánku najmenej desať dní pred jej konaním. Žalovaný súdu osvedčil, že 25. júla 2016 zverejnil písomnú pozvánku na webovej stránke družstva, v ktorej bol uvedený aj program členskej schôdze, teda členskú schôdzu zvolal v súlade so stanovami platnými k 6. máju 2016. Ako nevýznamnú označil skutočnosť, že rozsudkom sp. zn. 13Cb/119/2016 z 5. novembra 2019 právoplatným 19. marca 2020 okresný súd určil neplatnosť uznesenia členskej schôdze zo 6. mája 2016.

4. Pri právnom posúdení veci okresný súd vychádzal z uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 415/2014 z 1. júla 2014, podľa ktorého účinky vyhlásenia rozsudku o neplatnosti rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným pôsobia až od okamihu, kedy ju vysloví súd. Úkony vykonané orgánmi družstva zostávajú zachované, a preto aj vyhlásenie uznesenia členskej schôdze žalovaného konanej 6. mája 2016 za neplatné žiadnym spôsobom nezasiahlo do už vykonaných úkonov a nemá význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci. Ku dňu uskutočnenia členskej schôdze 5. augusta 2016 žalovaný nemal vedomosť o tom, že stanovy prijaté na členskej schôdzi 6. mája 2016 o spôsobe zvolávania členskej schôdze budú úspešne napadnuté žalobou o neplatnosť uznesenia členskej schôdze.

5. Okresný súd nevykonával sťažovateľom navrhovaný dôkaz dožiadaním na registrový súd na účel zistenia, či prebieha konanie pod sp. zn. 29EXre/76/2020, potrebu vykonania ktorého sťažovateľ odôvodnil tým, že ak dôjde k zrušeniu zápisu osôb zvolených na členskej schôdzi 3. mája 2013, má to dosah aj na konanie v tejto veci. Súd bol názoru, že dokazovanie v tomto smere neovplyvní výsledok súdneho konania v sťažovateľovej veci.

6. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 15Cob/90/2021 z 20. apríla 2023 rozsudok okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa s jeho skutkovými a právnymi závermi. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku sťažovateľa o nemožnosti použitia právneho záveru rozhodnutia sp. zn. III. ÚS 415/2014 kvôli tomu, že predmetom uvedeného konania bolo určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným, a nie členskej schôdze družstva. Podľa krajského súdu oba inštitúty majú spoločné tie podstatné znaky, že uznesenia členskej schôdze družstva, ako aj valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným môžu byť určené za neplatné výlučne na návrh zákonom určených osôb a v stanovených prekluzívnych lehotách. Aj v prípade ich prijatia v rozpore so zákonom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami a nevyužitia práva podať určovaciu žalobu zostávajú účinky takýchto uznesení zachované a považujú sa za platné. Z tohto pohľadu majú uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným, ako aj členskej schôdze družstva obdobné účinky ako relatívne neplatný právny úkon (obdobné preto, lebo uznesenie z hľadiska svojej povahy nie je právnym úkonom). Správnosť postupu okresného súdu potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 47/2015 z 27. októbra 2016, podľa ktorého *„na uznesenia prijaté na členskej schôdzi družstva je potrebné hľadiť ako na platné až do vyslovenia rozhodnutia o ich neplatnosti súdom“*.

7. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Zastával právny názor, že zostali v platnosti podmienky, za ktorých dochádzalo k zvolaniu členskej schôdze podľa stanov platných pred 6. májom 2016, čím bola daná povinnosť zvolať členskú schôdzu písomnou pozvánkou doručovanou členom. V konaní sp. zn. 16Cb/39/2013 súd právoplatne určil, že uznesenie z členskej schôdze žalovaného

je od počiatku, teda od 3. mája 2013 absolútne neplatné, v dôsledku čoho nevznikli orgány družstva, a preto nemohla byť splnená zákonná podmienka zvolania schôdze predstavenstvom. Tomu korešponduje aj rozhodnutie registrového súdu sp. zn. 29Exre/76/2020 o absolútnej neplatnosti všetkých následných právnych úkonov od 3. mája 2013. Účinky právoplatného rozhodnutia súdu o neplatnosti uznesenia nastupujú zo zákona *ex tunc*, teda od počiatku. K prípustnosti dovolania uviedol, že odvolací súd mal na absolútnu neplatnosť právneho úkonu (stanov zo 6. mája 2016) prihliadať z úradnej povinnosti.

8. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím dovolanie sťažovateľa odmietol. Uviedol, že pri dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP nie je v kompetencii dovolacieho súdu skúmať správnosť právneho posúdenia veci. Poukázal na závery nižších súdov vyjadrené v dôvodoch ich rozhodnutí a konštatoval ich súlad s ustálenou judikatúrou. Zdôraznil, že prijaté uznesenie členskej schôdze družstva nie je právnym úkonom, a preto naň nie je možné uplatniť ustanovenia o (absolútnej) neplatnosti právneho úkonu. Žaloba podľa § 242 ObZ je jediným právnym prostriedkom, ktorým sa možno dovolať jeho neplatnosti. Stotožnil sa s názorom odvolacieho súdu, že účinky právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým bola určená neplatnosť členskej schôdze žalovaného zo 6. mája 2016, pôsobia od právoplatnosti súdneho rozhodnutia (t. j. od 19. marca 2020), a nie od počiatku, ako to tvrdil dovolateľ. To znamená, že účinky tohto rozhodnutia nastávajú do budúca. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo vzťahu k odvolacím námietkam považoval za riadne odôvodnené. Keďže dovolateľ nevymedzil zákonným spôsobom dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP a uplatnil dovolací dôvod len podľa § 420 písm. f) CSP, nebol daný zákonný priestor na dovolací prieskum právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

III.

Argumentácia sťažovateľa

9. Podľa sťažovateľa súdy opomenuli viaceré právne skutočnosti. Právny stav, ktorý vznikol zo zákona ešte pred vydaním napádaného rozhodnutia, založil absolútnu neplatnosť úkonov vykonaných neexistujúcimi orgánmi družstva, ktoré v dôsledku rozhodnutí súdov v iných konaniach (16Cb/39/2013, 29Exre/76/2020) ani vôbec nevznikli. Napadnuté uznesenie je arbitrárne, nedostatočne odôvodnené a vydané na základe nesprávnych právnych záverov.

10. Sťažovateľ sa domnieva, že nespĺnenie podmienok na zápis členov predstavenstva do obchodného registra vyvolalo po rozhodnutí súdu účinky absolútnej neplatnosti *ex tunc*. Súdy postupovali v konaní s poukazom na stav platný v čase rozhodovania. Sťažovateľ sa v konaní bezúspešne domáhal, že na členskú schôdzu ako právny úkon sa vzťahuje absolútna neplatnosť, pre ktorú je charakteristické, že pôsobí od počiatku, nastáva priamo zo zákona, prihliada sa na ňu aj bez námietky, nie je možné ju konvalidovať a nie je časovo obmedzená.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019).

12. Posúdenie, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Prípustnosť dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

13. Sťažovateľ podal dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, nie podľa § 421 ods. 1 CSP. Najvyšší súd, súc viazaný dôvodmi a rozsahom dovolania, preto nemohol meritórne reagovať na dovolacie námietky, ktoré nespádali pod dovolateľom zrozumiteľne prednesený dôvod zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Vo vzťahu k námietke dovolateľa, že sa krajský súd nevysporiadal s absolútnou neplatnosťou stanov zo 6. mája 2016 a v tejto súvislosti s povinnosťou družstva zvolať členskú schôdzu písomnou pozvánkou doručenou členom družstva, najvyšší súd poukázal na záver krajského súdu, podľa ktorého účinky vyhlásenia rozsudku o neplatnosti valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným pôsobia až od okamihu, kedy ju súd vysloví, pričom úkony vykonané orgánmi družstva zostávajú zachované, a preto aj vyhlásenie uznesenia členskej schôdze žalovaného konanej 6. mája 2016 za neplatné právoplatným rozhodnutím súdu žiadnym spôsobom nezasiahlo do už vykonaných úkonov a nemá význam pre rozhodnutie v sťažovateľovej veci. Poukázal tiež na dôvody rozsudku okresného súdu (bod 41) a rozsudku krajského súdu (body 10 až 14), v ktorých sa sudy vysporiadali s otázkami, ktoré sťažovateľ považoval za kľúčové.

14. Všeobecné sudy správne poukázali na to, že uznesenie členskej schôdze nie je právnym úkonom, preto naň nemožno uplatniť absolútnu či relatívnu neplatnosť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka či ObZ. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na vlastnú judikatúru, ako aj na súdmi použité rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 415/2014, podľa ktorých žaloba podľa § 242 ObZ je jediným právnym prostriedkom na dovolanie sa neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva (bod 33 napadnutého uznesenia). V zmysle uvedeného nemožno na uznesenie členskej schôdze družstva hľadiť ako na právny úkon a tvrdiť, že jeho neplatnosť je absolútna a pôsobí s účinkami *ex tunc*. Len výnimočne môže mať vyhlásenie neplatnosti účinky *ex tunc*. Pôjde o neplatnosť uznesenia členskej schôdze o vylúčení člena družstva (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/48/2021 zo 17. marca 2022), to však nie je prípad sťažovateľa. Pre konanie teda neboli relevantné rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po uskutočnení napadnutej členskej schôdze. Sudy v konaní postupovali správne s poukazom na stav platný v čase rozhodovania žalovaného. Na členskú schôdzu konanú 5. augusta 2016 sa vzťahuje stav známy a platný v čase jej uskutočnenia.

15. Bez ďalšieho sa nemožno stotožniť s argumentáciou sťažovateľa, že rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 415/2014 by sa nemalo vzťahovať na členskú schôdzu družstva. S uvedenou námietkou sťažovateľa sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal krajský súd s poukazom na spoločné podstatné znaky uznesení členskej schôdze družstva a valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným (bod 14 rozsudku odvolacieho súdu), pričom dôvody ním uvedené nemožno považovať za svojvoľné, naopak, sú opodstatnené a dostatočné.

16. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplývajú konkrétne právne závery, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení zaoberal všetkými pre vec právne významnými skutočnosťami a v rámci svojej zákonom vymedzenej kompetencie sa dostatočne vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľa. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je konzistentné a logické a jeho závery dostatočne objasňujú právny základ rozhodnutia vo veci sťažovateľa, pričom ústavný súd nezistil ani svojvoľný výklad či aplikáciu právnych predpisov, ktoré by zakladali jeho ústavnú neudržateľnosť. Sťažovateľom prezentované argumenty podľa názoru ústavného súdu nespochybnili relevantným spôsobom ústavnú konformitu najvyšším súdom prijatých právnych záverov.

17. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, IV. ÚS 33/2020). O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde.

18. Sťažovateľ vo svojej argumentácii v podstate prezentuje námietku ničotnosti uznesenia členskej schôdze družstva zvolanej predstavenstvom, ktoré nebolo riadne zvolené. Ničotnosť uznesení členskej schôdze družstva predstavuje odlišný inštitút od neplatnosti uznesení členskej schôdze, ktorý sa vzťahuje na výnimočné prípady, ak členská schôdza rozhodne o veci, ktorá nepatrí do jej pôsobnosti, prípadne ak členská schôdza nebola zvolaná osobou, ktorá by na to bola oprávnená, teda na prípady, ktoré nie sú výslovne pokryté § 242 ObZ. V prípade ničotnosti uznesenia členskej schôdze družstva nepredstavuje žaloba podľa § 242 ObZ účinný prostriedok ochrany práv oprávnených osôb, keďže určiť neplatnosť uznesenia členskej schôdze môže súd len v prípade jeho rozporu s právnymi predpismi alebo stanovami družstva (k ničotnosti uznesení valného zhromaždenia pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Obdo 1/2011).

19. Najvyšší súd tak podľa názoru ústavného súdu uviedol dostatočné, presvedčivé a ústavne udržateľné dôvody, prečo prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP nevyplývala. Ústavný súd uzatvára, že v napadnutom dovolaní odmietajúcom uznesení nezistil pochybenia v intenzite zakladajúcej rozpor s označenými právami sťažovateľa. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu